

KATETER TORAKOSTOMİ

33. BÖLÜM

Hakan NOMENOĞLU¹

Giriş

Plevral efüzyonlar ve pnömotoraks toplumda azımsanmayacak sıklıkta görülen plevral hastalıklardır. Plevral efüzyonlar benign ve malign birçok patolojiye sekonder olarak gelişebilmektedir. Diğer yandan travmatik, iyatrojenik, primer ve sekonder spontan pnömotoraks vakaları toplumda görülmektedir. İki durumda da tedavide temel uygulama, varsa altta yatan patolojiyi tedavi etmek ve plevral boşluktaki hava veya sıvının drene edilmesini sağlamaktır. Bunun için terapötik torasentez, tüp torakostomi ve katater torakostomi uygulamaları başlıca yöntemlerdir.

Plevral boşluğun drenajı için farklı kalınlıklarda ve tiplerde drenler kullanılmaktadır. Hakkında genelgeçer net bir tanımlama olmamakla birlikte genellikle 20F kalınlığının altındaki drenler “küçük çaplı toraks kateteri” olarak adlandırılmaktadır. Kullanım amaçları büyük çaplı drenlerde olduğu gibi plevral efüzyon ve pnömotoraks benzeri durumlardır. Katater torakostomi konvansiyonel metodlarla da uygulanabilse de günümüzde kullanıma hazır olarak sunulmuş, küçük çaplı katetere sahip çeşitli plevral drenaj sistemleri bulunmaktadır. Bu kullanıma hazır drenaj sistemleri birçok merkezde öncelikle tercih edilmektedir.

Endikasyonları

Küçük çaplı toraks kateterleri geçmişte sadece transüdatif plevral efüzyonlar veya kronik plevral efüzyonlar gibi durumlarda, öncelikle palyasyon amaçlı kullanılmakta iken günümüzde artık spontan ve travmatik pnömotoraks, plevral efüzyon, plörede, loküle plevral mayi, şilotoraks gibi birçok alanda kullanımları, büyük çaplı toraks drenlerine nazaran hızla artmaktadır. Günümüzde malign plevral efüzyonlu hastaları ayaktan takip etmek ve palyasyon sağlamak için sıklıkla kullanılmaktadırlar [1].

Kullanımlarındaki artışın nedenleri arasında çok daha küçük insizyon boyutları ve insizyon skarının daha rahat gizlenebilmesi nedeniyle kozmetik açıdan avantajlı olması, torakostomi hattının küçük olmasından dolayı işlem esnasında ve işlem sonrası takip döneminde çok daha az ağrı nedeniyle hasta açısından belirgin olarak daha konforlu olması, büyük çaplı drenler ile uygulanan tüp torakostomiye göre iyatrojenik hemotoraks, ampiyem veya organ yaralanması gibi komplikasyonların oranlarının daha düşük olması, özellikle kullanıma hazır plevral drenaj sistemleri sayesinde işlem süresinin oldukça kısa olması ve acil servisler ve yoğun bakım üniteleri gibi hastaya majör ya da minör cerrahi işlemler-

¹ Araş. Gör. Dr. Hakan Nomenoğlu Sağlık Bilimleri Üniversitesi, Ankara Atatürk Göğüs Hastalıkları ve Göğüs Cerrahisi Eğitim ve Araştırma Hastanesi, nomenoglu@gmail.com

Resim 7: Kateterin distal ucuna tüm parçaların eklenip sistemin çalışmasından emin olunması sonrası kateterin insizyon çevresinden emilmeyen bir sütür ile sabitlenmesi.

Sonuç

Plevral efüzyon ve pnömotoraks gibi plevral hastalıklarda drenaj için kateter torakostomi görece kolay, hızlı uygulanabilen, konforlu ve efektif bir yöntem olup özellikle acil durumlarda mutlaka göz önünde bulundurulmalıdır.

Kaynaklar

1. Thomas R, Francis R, Davies HE, et al. Interventional therapies for malignant pleural effusions: the present and the future. *Respirology*. 2014;19:809–822.
2. Kulvatunyou N, Joseph B, Fries RS, et al. 14 French pigtail catheters placed by surgeons to drain blood on trauma patients: is 14-Fr too small?. *J Trauma Acute Care Surg*. 2012;73(6):1423-1427.
3. Chang SH, Kang YN, Chiu HY, Chiu YH. A Systematic Review and Meta-Analysis Comparing Pigtail Catheter and Chest Tube as the Initial Treatment for Pneumothorax. *Chest*. 2018;153(5):1201-1212.
4. Lin CH, Lin WC, Chang JS. Comparison of pigtail catheter with chest tube for drainage of parapneumonic effusion in children. *Pediatr Neonatol*. 2011;52(6):337-341.